

„Úgy látom, az emberek elkezdtek újra félni. (...) Az SZDSZ adta Göncz Árpádot ennek az országnak. (...) Önmagának Göncz személye azt jelenti, hogy ilyen a szabadelvű, tisztességes, liberális politikus. Minta ő, pecsét, amelyet nem lehet elvenni tőlünk. Demszky más: bízom benne, hogy ő a párt vezető személyisége, listavezetője, húzóembere lesz a kampányban. Most persze a várost vezeti: egy kétmillió metropolisnak egész emberre van szüksége. A kampányban viszont ő lehet az, aki hitelesen képviselhet egy olyan polgári értékrendet, amelyet ma senki sem képvisel. Ő lehet a mi »csodafegyverünk«, persze nem az egyetlen, hiszen a maga módján »csodafegyver« Kuncze is, Magyar is, Pető is. De más neveket is sorolhatnék.”

(Bocskay Zsolt interjúja Horn Gáborral: Csodafegyverek? 168 Óra, 2000. augusztus 3.)

„... míg manapság a Hetes egyszerűen lefekszik a stúdió padlatára (humorból természetesen), plusz a gatyájához nyúlkál folyvást, olykor a Köcsög hangját utánozza, mivelhogy arra mindig bejön a taps, vidámság lesz belőle, boldogság a heteroszexuálisok körében.”

(Vágráti László: Dugihumor. Népszabadság, 2000. március. 20.)

„Meggyőződésem, hogy a »vég kezdetét« jelentheti az a demokráciahiány, az a parancsuralom, amelyet a Fidesz vezérelte kormány tudatosan képvisel.”

(Vadász János: A rendszer és a kormány. Népszabadság, 2000. július 17.)

„Vagyis a jobboldali kormányt kritikátlanul kiszolgáló sajtó egyik, jellegtelensége ellenére is igen exponált figurája bebocsáttatást nyer egy olyan lapba, melyet az olvasók mértéktartóan kritikus, ellenzéki szemléisége miatt vásárolnak.”

(Eörsi István: Egy kínos fejleményről. Magyar Hírlap, 2000. július 5.)

„A rendszerváltás azonban meghozta a szólásszabadságot és annak rothadó melléktermékét: a rasszizmust és antiszemitizmust is. Előbb csak kódolt üzenetek fenyegették ismét a zsidóságot, fekete ruhás bohócok a betiltott horogkereszt helyébe fogaskereket rajzoltak, de bakancsuk és antantszijas formaruhájuk joggal riogatta azokat, akik hasonlót egyszer már átéltek. Később jöttek a történelemtagadók és relativizálók (mint például Lovas István, Schmidt Mária), akik azt bizonygatják, a kommunizmus legalább annyi áldozatot szedett, mint a fasizmus.”

(Nehéz-Posonyi István: Nyílt levél a szerkesztőnek. Magyar Hírlap, 2000. július 5.)

„Demokratának vélem magamat, mégis, a mai magyar jobboldal publicisztikáit kirekeszteném egy liberális újságból. Két okból. Az egyik a szóban forgó hölgyek-urak enyhén szólva »tőkefajsúlytalan« minősége. Közülük is a legrosszabbak az olyanok, mint Elek, akik egykor valaminemű szabadelvűek voltak (ő egyenesen vadul anarchista), aztán tehetetelenségük vagy kisebb tehetségük, a liberális oldalon elszenvedett vélt vagy – ritkábban – valós sérelmeik miatti kisebrendűségi érzéstől hajtva áteveztek a másik partra.

(...) Engem bizony nem érdekel a »zsidókérdés«, nem érdekel fokozhatatlan melléknevek (nemzet, magyar) fokozgatása, fajtánk kihalása.”

(Bojtár Endre: Véleményszabadság, avagy rovatot mindenkinek. Magyar Hírlap, 2000. július 10.)

„Az, hogy a »van élet az Európai Unión kívül is« magvas mondás kiagyalója most a 16 órában nem válaszol a feltett kérdésekre, már nem is ingerelne senkit, hiszen a riporter hagyta, hogy a kényes kérdéseket a szőnyeg alá seperhesse az ország redundáns gondolkodású, unalmas, mondhatni »fűrészpóros«, szájbarágó kampányszöveget mondó első embere. Ha hangsúlyban nem is, gondolatmenetében és retorikájában a régi pol. biz. titkár jóviális figuráját hallhatták azok, akiknek fülük volt hozzá.”

(Veér András: Óvatosság vagy félelem. Magyar Hírlap, 2000. július 13.)

„Fel vagyunk háborodva, hogy Elek zsidózik? Én nem. Ezt teszi már jó ideje, mintha az okozna kiélegülést, hogy leírhatja ezt a szót, mint ősember a barlang falára festéssel. Mindenesetre primitívtség.”

(Kovács András: Cinkos, aki néma. Magyar Hírlap, 2000. július 13.)

Szembesítés

„A hangfogós cigányozás (szalonrasszizmus) és a szegény nép iránti jeges közöny nem fér össze a párt hagyományával és elveivel.

(...) De az, hogy Ungár Klára és kollégája fideszes cikket írt, fideszes eszmékkel és fideszes iránnyal, az hétszentség.

(...) Az SZDSZ-nek végre szólnia kell, azon túl, hogy vezetői borongós interjúkban keseregnek »a haladó értelmiség« különös, különös szokásain. Szóval: igen vagy nem?”

(Tamás Gáspár Miklós: Kérdés az SZDSZ-höz. Népszava, 2000. július 22.)

„Váncsának például a 27. számban megjelent Zongorába történő szarása igazi gyöngyszem.

(...) Ma – sajnos vagy nem sajnos – harc van. Háború, így is mondhatnám. Elég pontosan érzékelhető, kik között. Most – szerintem – nem szabad(na) azokat bántani, akik támadását most Ön, Bayer Zsolt, Galsay Dániel, Seszták Ágnes, Csurka István, hogy csak a szemétből félig kiemelkedőket említsem, számára teszi könnyebbé vagy feleslegessé.

(...) De kérnék több empátiát, szeretetet a barátaink iránt. Gyilkos indulatainkat tartogassuk ellenségeinknek.”

(Hajmási Zsuzsa: »Méltatlan és igazságtalan“. Élet és Irodalom, 2000. július 14.)

„– Több rokon vonást találok mostanában az ötvenes évekkel. Akkoriban volt mindenért felelős a belső ellenzék aknamunkája.

(...) ... egyesek a párt öntisztulásának szükségességéről szónokolnak. Ha ez a gondjuk – tisztálkodjanak. Az MSZP talán bemocskolódott? Nem tudok róla.

(...) Az MSZP soha egyetlen ellenfelét nem rágalmazta meg. Soha nem hazudott az embereknek.”

(Gyéánt Mariann: Interjú Horn Gyulával, Visszonzatlan gesztusok. 168 Óra, 2000. július 29.)

„Ám kormányzati szinten ez a jobboldali állam, jobboldali ideológia nem tudott életformává nőni. A baloldálnak az a nagy előnye, hogy életformaként létezik.

(...) Az egyik oldalon csak egy könyörtelenül fölépülő állam van, egy könyörtelen ideológiával. Itt az egyetlen összetartó erő az antikommunizmus és az antiliberalizmus.» Antikommunista és antiliberalis életforma« viszont nincs.

A másik oldalon olyanok ülnek, akik voltak már bankban, üzletben, kávéházban, s nem akarják, hogy az állam mindennap benézzen a konyhájukba, meghatározza, hogy szüljenek-e, vagy sem, vagyis olyanok, akikről Farkasházy itt Szárszón beszélt. A civilekből, a nem hozzá tartozó üzleti világból a kormányerő(zak) mind baloldalt, liberálist csinált, még ha gróf vagy katolikus pap is az illető.

(...) Hát ezért érdemes itt élni. Farkasházyk miatt, Szárszók miatt érdemes Magyarországon lenni.

De visszatérve az elejére: ha a Lajtnánál húzzák meg a határt, akkor csakis egymással fogunk találkozni, ugyanott, ahol a szerbek, ahol a románok.

Olyanok leszünk, mint egy gyűlölködő, kulturálatlan nemzet, amelyik azt üzeni Európának: elég volt belőled, jobbak vagyunk mi nálad, dögölj meg nélkülnk! Ők pedig élnek nélkülnk. És mi megdöglünk.”

(Lengyel László: Határ a Lajtnánál. 168 Óra, 2000. július 6.)

„Követ: Beszéljetek először Sovány uramról, kérlek!

(...) Lord Bardolph: Sötét várban él ő, együtt förtelmes vészbanyákkal. Valószínűleg szenvedélyes örült.

(...) Követ: Éhezették, pincébe zárták? Szüleit kínozták, legyilkolták? A vörösök száműzték?

Ambrus apát: Aligha. Nem üldözte senki. Mégis úgy véli, hogy ő a végzet, a sors fő áldozata. Igen, a vörösök s talán a hétköznapok által kiváltott sorsot lelki árvaságként éli át. Véli, hogy a vörösök és a sidók mindig benn ültek a készben, őt pedig kitaszították, a küszöbön váratták, megalázták. Dühös az alatta heverőkre.

Virmond generál: Ha a többiek célját nem ismerhetem is, Sovány uramnak egyetlen célja van. Követ: S mi lenne az? Virmond generál: A vörösöknek pusztulniok kell, bármi áron.”

(Lengyel László: Farkas, avagy Fortinbras farkas alarca. Magyar Hírlap, 2000. április 11.)

„Számos példa mutatja, hogy már a hőskori együttállásban is a mimikri volt a meghatározó. Horribile dictu, Orbán Viktor híres temetési beszéde is giccs. Szimpla szemfényvesztés, önpropagandával szidolozott belpolitikai gagyi.”

(Vágréti László: Egy gerillaszakács őspíjarkötővaléka. Magyar Hírlap, 2000. április 27.)

„Se létbiztonság, se jogbiztonság, hogy a közbiztonságról ne is beszéljünk. Tartsanak csak tőlünk fent és lent, így alakul a rendőrállam – gondolhatják a fiúk.”

(Mező Ferenc: Könny és bilincs. Népszava, 2000. április 17.)

„Hogy mindezen széles kacskaringókat bejáró, a hatalom kedvéért mindent és mindenkit eláruló politikai urak – Horthytól Orbánig – önmagukat mindeközben az elvek, a hozzáértés és az erkölcs mellszobrainak tekintsek.

(...) Politikai értelemben nálunk biztosan eljárt az idő a polgárság felett. Egyetlen, magát polgárinak nevező párt nem emelte és nem emeli fel szavát a diktatúra felé menekülő kormány szaporodó alkotmányos mulasztásai, törvénszegései, hírszolgálati manipulációi és a szélsőjobbal való egyre mélyebb kiegyezése, sőt szövetekezése ellen.”

(Bródy András: Egy pondró feljegyzései. Élet és Irodalom, 2000. május 12.)

„A jelenlegi magyar miniszterelnök, aki majdnem teljhatalmat élvez, okos és energikus fiatalember, de nem államférfi. Még egy igazi nagy embernek is nehéz dolga volna, még életerős, mély demokráciában is. Félelmetes belegondolni, kikre van bízva a sorsunk.”

(Tamás Gáspár Miklós: Hideg fejfel. Népszabadság, 2000. május 8.)

„Arról győzi meg őket, hogy a kiszemelt áldozatok – kommunisták, liberálisok, zsidók, romák, Hitgyülekezetiek vagy akik ellen a keresztény eszme s a magyarság sorsküldetése nevében éppen uszítanak – nem emberek.”

(Popper Péter: Nyű a lépcsőházból. Népszava, 2000. május 19.)

„Senki sem hunyhatja' le a szemét a keserű tény előtt: tíz év óta Magyarországon fehér (és most már elbarnuló) ellenforradalom folyik, Bibó és a magyar progresszió vetését egy bitang úri középosztály banda pusztítja el.”

(Szalai Pál: „Élt 1945–48-ig”. Népszabadság, 2000. május 31.)

„Azt, hogy a fiatal demokraták mi mindent tanultak a diktatúrában, szerencsére nincs módjuk valamennyi részletében bemutatni, de ennyi sem kevés.”

(Bruck András: Egy pragmatikus évtized. Magyar Hírlap, 2000. június 9.)

„– Természetesen lesz még Magyarországon szocializmus, de nem olyan, mint a régi volt. A jövő szocializmusa demokratikusabb, emberibb lesz.

(...) – Negyvenhét éves vagyok, ebbe még az is belefér, hogy az ország miniszterelnöke legyek. Nem árt, ha egy országot olyan ember vezet, akinek van élettapasztalata.”

(Veress Jenő interjúja Thürmer Gyulával. Népszava, 2000. április 29.)

„– Miközben nagyon távol érzem tőlük magam, szeretném nyomatékosítani, hogy azért a Munkáspárt nem szélsőséges. Ők ortodox baloldal »konzervatív« párt, és épp ebből következik, hogy néha olyasmikkel rukkolnak elő, amiktől sokaknak megtekeredik a feje.”

(Lindner András–Horváth Zoltán: Portré, Szanyi Tibor, az MSZP képviselője. HVG, 2000. április 22.)

„– Fontos ugyanakkor kijelenteni, a modern, demokratikus, ám radikális baloldal szövetségese lehet az MSZP-nek. Egyébként pedig nem lehet olyan momentumot találni, amely a Munkáspárt alkotmányellenes működését vagy szélsőségségét bizonyítja.

– Ha az előbb említettek nem elítélendő tettek, a MIÉP-et miért tartja az MSZP szélsőségesnek?

– Például rejtett idegengyűlölete miatt.

(...) Alapvető különbség a jelenlegi és az akkori kormányfelfogás között, hogy mi nem a szembeállításra törekedtünk, nem fogadjuk el, hogy eszmék, érdekek, származás, meggyőződés, világnézet, esetleg hit alapján megkülönböztessenek embereket.

– Milyen eseteket tud említeni, ahol a kormányzati döntéseket például származástól tették függővé?

– Nem szeretnék részleteket említeni.”

(Földes György: A kormány őrségváltásba kezdett, Pásztor Zoltán interjúja. Napi Magyarország, 2000. március 18.)

„Hogyan lehetnének nagyvonalúak és önironikusak, ha igaz királynak gondoljuk magunkat e királyság nélküli királyságban, ha egyedül tiszta úton járónak e girbegurba ösvényekkel szabdalt világban? Talán e vezetők csak a politikus szerepét játsszák, és nem államférfiak.”

(Lengyel László: Önbecsapás. 168 Óra, 2000. június 15.)

„Az európaiság nemsokára már csak rezervátumokban tenyészhet. Ám mi nem tartunk semmiféle rezervátum felé. Maradunk szüntelenül Európát harsogó, konfliktusaitak mégis erőszakkal elintéző fehérek, a másfajta világok és kultúrák gyűlöloi, megkeresztelt pogányok, akik visszavágygnak a bűntudat nélküli félelemkeltés és emberhajszá idejébe.”

(Popper Péter: Ezek mennek mostanában. 168 Óra, 2000. május 22.)

„1. A miniszterelnök nem tudja, mit beszél. 2. Ha mégis tudná, akkor – Für Lajossal szólva –: Isten legyen irgalmas mihozzánk, hozzánk, szegény magyarokhoz!”

(Uj Péter: Dzsuidzsicu. Népszabadság, 2000. május 21.)

„Nem voltunk elég tehetségesek, nem bírtuk szusszal, és ezért még mindig vigyorog rajtunk a Fidesz közeli tolvaj, csaló, pökhendi banda. Nem is csak minket: köztársaságunk törvényes rendjét röhögik ki a nagy hatalmú yuppie-bűnözők.

(...) Azért tekintem magasabb rendűnek a konszenzuális demokráciának azt a csökkent formáját is, amire Horn Gyula volt képes, mint jelenlegi kis despotánk uralmi rendszerét, mert az ország szerencséjére a távlati gondolkodás nem kerestezte közvetlen uralmi érdekeit. Horn Gyulának csak politikai kihalására kellett volna várni, de Orbán Viktor halhatatlan, mert ötezer sasváriszilárdka várja, hogy a helyébe lépjen.”

(Eörsi István: Két szék között. Népszabadság, 2000. június 1.)

2000. július 1.

„A Kossuth-címertől való rettegés, a Kossuth-címer elfelejtése egyértelművé teszi, milyen gyöngé, gyáva, ijedt a magyarországi demokratikus baloldal. Mennyire fél a saját meggyanúsított hazafiságától. Mennyire vereségre van ítélve.”

(Tamás Gáspár Miklós: A koronás címer évtizede. Magyar Hírlap, 2000. július 5.)

„A politikai lojalitás előtérbe állítása és a szakmai dilettantizmus a 70-es éveket idézi.”

(Lengyel László: Előtérben a politikai lojalitás. Magyar Hírlap, 2000. július 8.)

„Ambrus apát: Királyunk rideg világban él, s maga még ridegebb világot terem. Csak remélhetjük, hogy nem azért tesz mindent, hogy uralkodhasson, hanem egy csöppet azért is, hogy ez a kis ország végre helyén legyen. Embertelensége először természetes volt: úgy szabadult meg önnön fiatalságától, s tőlünk, annak tanútól, miként fa a leveleitől. Úgy falt fel minket, mint tigris a zsákmányát. Megértettem. De mostani embertelensége már a harci gépezeté. Karjai vasrudak. Erei láncok. Csak parancsszavak, kinyilatkoztatások jutnak be és jönnek ki a gépezetből. Úgy mozog előre, mint az ostromgépek: csak előre, és csak kétlépcsényire lát. Jaj annak, akire rátapos. Gyalogása nem győzi követni és tisztelni erejét. De minek mind-ez? Mi végre az ostrom? Ki tudja, hogy miért indult a hadjárat? Lesz-e még ember valaha?

Követ: A királyok nem emberek, barátom.”

(Lengyel László: Fortinbras uralkodása. Népszava, 2000. július 8.)

Összeállította: Tóth Gy. László